

Pablo Cano, boxeolarien prestatzaile eta teknikari ohia:

“Boxeoan teknika alde batera geratu da, lehenbailehen noketzea da gakoa”

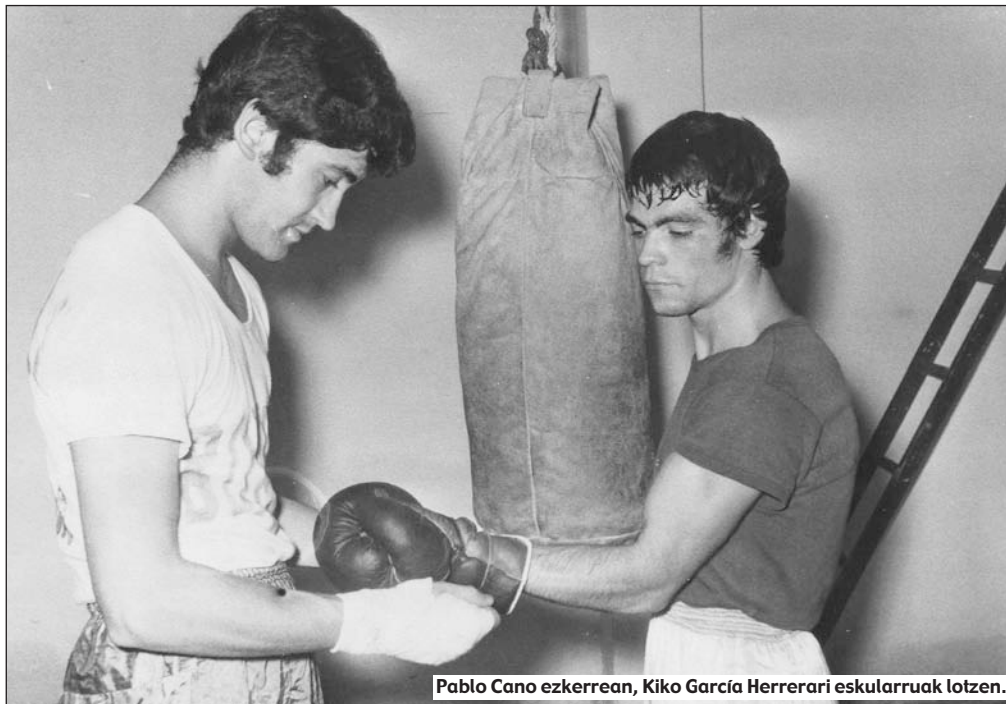
Pablo Canok hamazazpi urterekin erosi zituen boxeo eskularruak, hilabeteko paga aurreztu eta gero. Urte berean, 1965ean, Zornotzan debutatu behar zuen 67 kg-ko ermuar honek, wélter pisuan. Baina bere debuta bertan behera geratu zen, prestatzaile izateko eskaintza jaso baitzuen. Momentu horretan ekin zion prestatzaile ibilbideari eta 6 urtez jardun zuen eskularru hotsean. Denbora gutxian bere lanak errekonozimendua jaso zuen: 1970ean Euskal Herriko eta Nafarroako prestatzaile onenaren saria eman zioten. Gaur egun ez du boxeo jarraitzen, eta ez da damutzen hura laga izateaz. Hala ere, garai horietako hamaika anekdota gogoratu ditzake pozarren, sekula aitortuko ez dituen sekretuak isilpean gordeko dituen bitartean.

- Nola hasi zinen boxeoa?

Enpesa batean egiten nuen lana Juan Domarcokekin batera. Bera Durangon aritzen zen boxeolari amateur gisa, eta eskularru berriak erosi zituenean, niri saldu zizkidan aurrekoak. Amak 25 pezetako paga ematen zidan astean, eta hilabete egon nintzen aurrezten, etxetik irten gabe. Beti ibili izan naiz gimnasioetan, kirola oso gustuko izan dudalako, eta Domarcokekin batera Elgoibarko Ego-Toki Atletismo Klubera joan nintzen. Domarco Kanadara joan zen hurrengo urtean eta ez dut bere berri sekula izan.

- Ego-Tokin eman zenituen lehen urratsak, beraz?

Bai, gimnasioan Vázquez izeneko prestatzailea zegoen, baina Alemaniara alde egin zuen lan egitera eta kloba prestatzaile barik geratu zen. Niri eskaini zidaten gimnasioaren ardura hartzea eta baietza eman nuen. Orduan "Kiko" García Herrera etorri zen gurera. Zegoeneko profesionaleta zen, Miguel Almanzor prestatzailearekin ibilitakoa Donostian -gerora José Manuel Ibar "Urtain"en prestatzailea izango zena-. Baina ez zuten harreman ona eta, Elgoibarren gimnasio bat zegoela jakinda, nirekin etorri zen "Kiko". Berak Almanzorren teknika guztiak erakutsi zizkidan, eta hor trebatu nintzen ni.

Pablo Cano ezkerrean, Kiko García Herrerari eskularruak lotzen.

- Debutatzeko prest zeunden orduan. Ez boxeatzerekin penarekin geratu zinen?

Ez, pozik hartu nuen prestatzaile lana. Gehiago kobratzen nuen eta zaplastekorik jaso barik! 1968-1969 urteen bueltan, amateur batek 75 pezeta kobratzen zituen borroka bakoitzeko, nik 150.

- Zeintzuk ziren zure ikasleak?

José Pérez Cid "El tigre de Amaña"ri nik erakutsi nion boxeatzeko eta Europako bi txapelketan parte hartu zuen Antonio Sáez "Andoni Amaña" eibartarrari ere, esaterako. Horrek Ermuan borrokatu zuen lehen aldiz, Batzokian. Gero Espainiako

txapeladuna izan zen amateurretan eta profesionaletan, Montrealeko Joko Olimpikoetan ibili zen, Mediterraneoko Jokoetan....

- Nola prestatzen da boxeolari bat?

Prestaketak bi alde ditu, fisikoa eta teknikoa. Lehenik eta behin, atleta egin behar da. Urtain fenomenoak agertu zenean, gazte denek boxeatu nahi zuten: lau gauzatxo ikasi eta borrokan hasi. Baina ez. Hasteko urtebete eman behar zuten gimnasioan, eta gero, gustukoa bazuten, boxearen teknika ikasten hasten ginen. Boxeatzailerik amateur bat egiteko bi urte inguru behar dira. Izaera kontuak ere daude tartean: serioak izan behar dute, ez erre, ez edan, ordutegiak errespetatu...

- Elgoibarren bakarrik aritu zinen?

Ez, hortik Bizkaiko Boxeo Federaziora egin nuen jauzi,

federatu egin nintzen eta duela gutxi zendu den Pedro Oyarbide Berastegirekin lan egin nuen. Ring prestatzaile moduan, Europako bost onenen artean zegoen Oyarbide, eta ni bigarren prestatzaile gisa ibiltzen nintzen berarekin, amateurretan eta profesionaletan. Amateurretan ni bakarrik ere aritzen nintzen, nik prestatutako boxeolariak baziren.

- Zein zen zure lana borroka egunean?

Profesionaletan Oyarbideri laguntzen nion. Ni bakarrik banindoa, berriz, dena egin behar nuen: eskularruak eta bendak ipini, base-lina eman, borroka zuzendu, zer egin behar zuten esan, zer ez...

- Oyarbidek punta-puntako boxeolariak zuzentzen zituen, ezta?

Bai. Renzo Casadei italiarrak Urtain, Pedro Carrasco, Casimiro Martínez eta José

"Prestatzaileok gehiago kobratzen genuen zaplastekorik jaso gabe!"

ZERMIK
SISTEMA ELEKTRONIKOEN GARAPENA
DESARROLLO DE SISTEMAS ELECTRONICOS
ELECTRONIC SYSTEM DEVELOPMENT

ZERMIK INGENIERIA S.L. mikrokontrolatzaile bidezko diseinu elektronikoak garatzen espezializatua dagoen ingeniari-tza-entresa da. Horrez gain, LabVIEW-ren bitartez sistema industrialen kontrola eta monitorizazioa bideratzeko gaitasuna ere badu.

www.zermik.com

Usaetxe plaza 6-8, behea
Arrasate-Mondragón (Gipuzkoa)
Telf: 943 23 10 12

Legrá eramaten zituen. Kontua da Espainiako Federazioak bi urteko zigorra ezarri ziola Casadeiri, eta bere boxeolariak lehiatu behar zutenean, Oyarbidek zuzentzen zituen. Eta nik, jakina, haren laguntzaile moduan. Munduko txapelduna izan zen Pepe Legrárekin, adibidez, bakarrik irten nintzen behin Bilboko zezen plazan, David Pesenti frantsesaren kontra. "Peppermint" Frazer panamarrarekin ere Bilbon egon nintzen. Bilboko lehia hura irabazi zuen "Peppermint"-ek eta hurrengo hilean munduko titulua eskuratu zuen Buenos Aireseko Luna Park estadioan,

Nicolino Locche argentinarri irabazi eta gero.

- Estatu mailan ere, garaiko onenekin ibiltzen zinen...

Bai, Jose Mari Madrazo Espainiako txapelduna izan zen, Mariano "Marianín" García titulu bera lortu zuen 12 bider, Fabian Bellancok 9 edo 10 aldiz, Ángel Mechesek 17 urterekin eskuratu zuen titulu hura eta Agustín Senín Europako txapelduna izan zen 3 bider. Urtaşun prestatu nuen, Lorenzo Bereziartua, Isidro Barayazarra, Pardo, Recio, Antolín Caballero, Barreiros...

- Eta lan guzti horrek saria jaso zuen, Euskal Herriko eta Nafarroako presta-

"Ermuan boxeoa bultzatzea proposatu zidaten duela 30 urte, baina ezetz esan nien"

tzaille onenaren saria jaso baitzenuen 1970. urtean, amateurren kategorian.

Sekulakoa izan zen, kopa hori jasotzeak ilusio handia egin zidan.

- Boxeoan, amore emateko, eskuoihala ringera botatzen da. Sekula egin behar izan duzu?

Ez, ez da beharrezkoa. Arbitroa guztiaz ohartzen da eta batzuetan lagundu ere egiten dizu.

- Ematen duen bezain kirol gogorra da boxeoa?

Bai, fisikoki zigortzen zaitu. Baina boxeolariak ez ziren batera agresiboak, oso jatorrak ziren, umetxoak bezala, asko ikusi nituen negar egiten.

- Nor zen zure idoloa?

Carlos "Macho" Monzón eta Nicolino Locche, eurak ziren onenetan onenak.

- Damutu egin zara sekula entrenatzeari utzi izanaz?

Ez, amaieran nahiko saturatuta nengoen. Lan handia egin behar zen egunero-egunero eta gogorra zen. Gero neskalaguna aurkitu nuen,

ezkondu behar nintzen... Utzi eta gero, duela 30 urte inguru, Bizkaiko Federazioan zegoen Pedro Oyarbidek proposatu zidan, Andoni Amañaren bitartez, Ermuan boxeoa bultzatzea. Gimnasioa ipiniko zidaten eta 30.000 pezeta ordainduko zizkidaten hilero, baina ezetz esan nien.

- Gaur egun boxeoa gustuko duzu?

Ez, ETBko borroka ikusten ditut noizbehinka, baina ez dut larregi jarraitzen.

- Boxeoa aldatu egin da?

Bai, lehen baino agresibagoa da. Nire garaian tanteo gehiago egiten zen, lehen asaltoan aurkaria aztertu, teknika landu... Orain estiloa alde batera utzi da eta kolpeak agintzen du. Kontua da zeinek nokeatzen duen lehenago. Afizio gutxi dago gainera, 80. hamarkada hasieran boxeoa ia debekatu zelako hemen. Orain indarra hartzen ari da berriro ere: gimnasioak badaude, baina ez dago borrokarik, beraz idolorik ez, afiziorik ez.

Dorleta Vidal

Ezkerrean José Pérez Cid "El tigre de Amaña", eskuman Kiko García Herrera eta erdian, Pablo Cano.

es
egolek
electrizitatea
iluminazioa
M. de Valdespina 14 · ERMUA
943 17 00 61 · egolek@hotmail.com

Komunitateak
San Pelayo
Aholkularitza
juridikoa
Tel./Fax. 943 17 15 65 / 943 17 25 04
San Pelayo 6-A (Eroski gainean) 46 P.K. - Ermua

AMAIA
HARATEGIA

Bertoko Okelak
Probaleku 5
Tfnoa. 943 17 05 84
Ermua

Enter
INFORMÁTICA
SALMENTAK / IRAKASKUNTZA / ZERBITZU TEKNIKOA
VI Centenario 19, behea
Tel. 943 17 90 37
e-maila: enter-i@arrakis.es

CAPRI
PIZZERIA
943 03 33 15

MALLA
ileapaindegia

Probaleku 8, behea
© 943 17 18 50